

ÓRATERV

A pedagógus neve: Erdősiné Gondos Judit

Műveltségi terület: Magyar nyelv és irodalom

Tantárgy: Magyar nyelv és irodalom / nyelvtan

Osztály: 3.

Az óra témája: Mondatok a beszélő szándéka szerint - a felkiáltó mondat

Az óra cél- és feladatrendszere:

A tanult mondatfajtákkal kapcsolatos ismeretek előhívása, gyakorlása.

A felkiáltó mondatról tanultak felelevenítése, a meglévő ismeretek elmélyítése.

A felkiáltó mondatok helyesírásával kapcsolatos ismeretek elmélyítése.

Íráskészség fejlesztése tollbamondással.

Az érzelmet kifejező, értelmező olvasás fejlesztése olvasástechnikai gyakorlattal. A helyes artikuláció, helyes hanglejtés alakítása.

Kooperatív módszerekkel az ismeretek aktivizálása, az együttműködés fejlesztése, a felelősségvállalás erősítése.

Önismeret, kreativitás, beleérző képesség fejlesztése dramatikus játékkal.

Auditív figyelem fejlesztése.

Az óra didaktikai feladatai: ismeretbővítés, gyakorlás

Tantárgyi kapcsolatok: magyar nyelv és irodalom (olvasás), matematika (válogatás, rendszerezés)

Felhasznált források:

Földvári Erika: Nyelvtan munkatankönyv, általános iskola 3. osztály (Mozaik Kiadó, Szeged)

Földvári Erika: Olvasókönyv harmadik osztályosoknak (Mozaik Kiadó, Szeged, 2017)

Spencer Kagan: Kooperatív tanulás (Önkonet Kft., Budapest, 2001)

Gabnai Katalin: Drámajátékok gyermekeknek, fiataloknak, felnőtteknek (Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest, 1993)

pinterest.com

Dátum: 2017. október 9.

Idő	Az óra menete	Nevelési-oktatási stratégia			Megjegyzések
		Módszerek	Tanulói munkafarmák	Eszközök	
5 p	<p>I. ELŐKÉSZÍTÉS</p> <p>1. Az előző órán tanult ismeretek felidézése A kérdő mondatokkal kapcsolatos ismeretek aktiválása <i>Keveredj - állj meg - válassz párt</i> kooperatív módszer segítségével.</p> <p><i>Melyik mondatfajtáról tanultunk az elmúlt órán?</i> <i>Mondjatok a kérdő mondatokkal kapcsolatos igaz állításokat!</i></p> <p><i>A mai órát a kérdő mondatokkal kapcsolatos feladattal kezdjük.</i></p> <p>Minden tanuló kap egy cédulát, melyen vagy egy mondat, vagy egy kérdőszó van. Elindítom a zenét, amíg szól, a gyerekek sétálnak a</p>	<p>Megbeszélés</p> <p>Cselekedtetés</p>	<p>frontális</p> <p>Kooperatív Páros</p>	<p>szó és mondatkártyák (1. melléklet)</p>	<p>Egy cédulára esetenként több kérdőszót is írtam, hogy közülük választva mindegyik mondatához tudjanak kérdést fogalmazni.</p>

	teremben, és megfigyelik egymás céduláit. A zene elhallgatásakor odafordulnak a legközelebb álló társukhoz. Egyikőjük felolvassa a nála lévő mondatot, párja pedig a céduláján lévő kérdőszóval egy kérdést fogalmaz meg a mondattal kapcsolatban.				
2 p	<p>2. A házi feladat ellenőrzése (Tk. 16/3)</p> <p><i>Mit ábrázol az első kép? Milyen kérdéseket tehet fel a munkája során egy orvos/ egy fodrász/ egy tanító?</i></p> <p><i>Milyen írásjelet tettek a mondatok végére?</i></p>	Megbeszélés	Frontális		4-5 kérdést meghallgatunk 1-1 kép kapcsán
5 p	<p>3. Új ismeret előkészítése <i>Láncreakció</i> játékkal</p> <p>A gyerekek egy papírcsíkot kapnak, aminek egyik rácsában egy válasz, másikban egy kérdés olvasható. A kérdések az idén olvasott mesékkel kapcsolatosak. A kezdő játékos felolvassa a kérdését. Az a tanuló következik a láncban, akinél a válasz található. Megmondja azt, majd felolvassa a következő kérdést. A játék addig tart, míg vissza nem kanyarodik a lánc a kezdő játékoshoz.</p> <p><i>Melyik mesére vonatkoztak az utolsóként hallott kérdő mondatok? (A szomorú királykisasszony)</i></p>	Játék	Frontálisan irányított egyéni	papírcsíkok (2. melléklet)	
	<p>II. A FELKIÁLTÓ MONDAT</p> <p>1. Célkitűzés: <i>A mai órán egy új mondatfajttal</i></p>	Közlés	Frontális		

	<p><i>fogunk foglalkozni. Vajon melyikkel? Megtudjátok, ha megoldjátok a következő feladatot.</i></p>				
3 p	<p>2. Meséhez kapcsolódó mondatok válogatása</p> <p><i>Páronként kaptok egy feladatlapot. Válogassátok ki a lapon lévő mondatok közül azokat, melyek A szomorú királykisasszony című mesével kapcsolatosak!</i></p> <p>Ellenőrzés: frontálisan, a helyes mondatokat ki is vetítem.</p> <p>Jaj, odaragadtam a bárányhoz! Ó, milyen gyönyörű a király leánya! De kár, hogy mindig szomorú! Nahát, micsoda furcsa látvány! Végre sikerült megnevettetni!</p> <p>A mondatok felolvasása helyes hanglejtéssel. (Egy-egy kisgyereket szólítok)</p> <p><i>Melyik mondatfajtára ismersz rá? (felkiáltó mondat)</i></p>	<p>Tevékenykedtetés</p> <p>Megbeszélés</p>	<p>Páros</p> <p>Frontális</p>	<p>Feladatlapok páronként (3. melléklet)</p> <p>Interaktív tábla</p>	
4 p	<p>3. A mondatok által kifejezett érzelmek megjelenítése szoborjátékkal</p> <p>Kiválasztok egyet az előző feladat mondatai közül. A gyerekek megpróbálnak behelyezkedni az adott mondathoz tartozó</p>	<p>Dramatikus játék</p>	<p>Frontálisan irányított egyéni</p>		<p>Az idő függvényében válogatok a mondatok közül, megpróbálva minél többet</p>

	<p>jelenetbe: tapsjelre arcukkal, kimerevített mozdulatukkal megjelenítik a mondat tartalmát. Akinek megérintem a fejét, megszólaltatja a szereplőt, kihangosítva annak gondolatait.</p> <p>Tapsjelre kilépnek a jelenetből.</p>				<p>megjeleníttetni.</p> <p>Úgy is játszható, hogy mindenki önállóan választ egy mondatot, és azt jeleníti meg.</p>
2 p	<p>4. A felkiáltó mondat és a beszélő szándéka</p> <p><i>Emlékeztek-e, hogy mit fejezhetünk ki a felkiáltó mondatok segítségével? → különböző érzelmeket</i></p> <p><i>Miféleképpen lehetnek ezek az érzelmek?</i></p> <p><i>Szókártyákra írtam néhány érzelmet jelölő szót. Melyik felkiáltó mondatához melyik érzelmet tudnátok társítani?</i></p> <p>szókártyák válogatása a megjelenített mondatokhoz: meglepetés, öröm, fájdalom, harag, düh, bosszúság</p>	<p>Megbeszélés</p> <p>Válogatás</p>	Frontális	Interaktív tábla	
3 p	<p>5. Ugyanaz a mondat, különböző érzelmek</p> <p>Kivetíték egy-egy mondatot.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Elolvasás néma szájmozgással – Felvillantok egy érzelmet. – A mondat érzelmet kifejező felolvasása. <p><i>Mondd úgy a mondatot, hogy tükrözze, kifejezze azt az érzelmet, ami a táblán</i></p>	<p>Tevékenykedtetés</p> <p>Szóbeli feladatmegoldás</p>	Frontálisan irányított egyéni	Interaktív tábla	<p>Több tanulót is meghallgatok 1-1 érzelem kapcsán.</p>

	<p><i>megjelenik!</i></p> <p>a) Süt a nap! (szomorúság, öröm, harag, meglepődés)</p> <p>b) De nehéz ez a táska! (szomorúság, fájdalom, meglepődés, düh)</p>				
10 p	<p>6. Kooperatív tollbamondás Felkiáltó mondatok felismerése</p> <p>A tábla előtt minden csoport számára (a csoportszínnel azonos színű tálkába) elhelyezek 12 papírcsíkot, melyen 1-1 mondat szerepel. A csoporttagok egymás után kijönnek 1 mondatért, amit helyrevisznek. Ott felolvassák, és közösen döntenek arról, hogy felkiáltó mondat-e. Ha igen, a felolvasó segítségével mindenki leírja a mondatot a füzetébe. (A diktáló gyermek felhívja a többiek figyelmét a helyesírási nehézségekre.)</p> <p>ellenőrzés: Miután döntöttek minden mondattal kapcsolatban, a csoportok megkapják a megoldó kulcsot, melynek segítségével ellenőrzik a munkájuk helyességét.</p>	<p>Kooperatív feladatvégzés</p> <p>Tevékenykedtetés</p>	<p>Kooperatív csoportmunka</p>	<p>füzet</p> <p>papírcsíkok (4. melléklet)</p> <p>megoldó kulcs</p>	<p>A füzetbe a feladat előtt felírják a címet: A felkiáltó mondat</p>
6 p	<p>7. Felkiáltó mondatok alkotása</p> <p>A: Tk. 24/6 → ellenőrzés tanuló párral, illetve a Tk beszédésével</p>	<p>Tevékenykedtetés</p>	<p>Differenciált egyéni munka</p>	<p>tankönyv</p>	<p>6 tanulóknak óra elején korongot tettem az asztalára. Az</p>

	B: Tk. 22/1 szóbeli mondatalkotás kis csoportban, velem közösen				órának ennél a részénél őket előre hívom a dobogóhoz, és ott oldjuk meg szóban a feladatot. Nekik még nehézséget okoz gondolataik pontos, helyes megfogalmazása, esetükben kiemelt szerepe van a beszédfejlesztésnek.
2 p	8. Összefoglalás A felkiáltó mondattal kapcsolatos gondolattérkép összeállítása; a gondolattérkép segítségével a tanult ismeretek rendszerezése	Tevékenykedtetés Megbeszélés Rendszerezés	Frontális	interaktív tábla (5. melléklet)	
2 p	9. Értékelés – A tanítói értékelés szempontjai: magatartás, feladattartás, feladatmegoldás, munkafegyelem, együttműködés – tanulói önreflexió kilépőmondatok segítségével <i>A mai órán azt tanultam meg, hogy...</i> <i>A legérdekesebb feladat az volt, amikor...</i> <i>Nem értettem azt, hogy ...</i>	Közlés Megbeszélés	Frontális	kilépőmondatok a táblán	A csoport egészét is értékelem, és néhány tanuló munkáját is kiemelem

	10. Házi feladat Tk. 23.o Jegyezd meg! (elolvasni) Tk. 24/7.	Közlés Megbeszélés	Frontális	Tankönyv leckefüzet	
--	---	-----------------------	-----------	------------------------	--

MELLÉKLETEK

1. melléklet

Odaadom Gábornak a kék ceruzámat.	Kitől? Kinek?
Rozi kedvenc étele a lekváros palacsinta.	Mi? Mit? Mivel?
Tegnap friss kiflit vettünk a boltban.	Hol? Hová?
Reggel a teremben 4 nagy ablak volt nyitva.	Mikor?

Dani holnap a fehér ingét veszi fel.	Ki? Kit? Kivel?
Szombaton kaptam Esztertől ezt a pöttyös szoknyát.	Milyen?
Az iskolában két tantárgyból kaptunk nehéz feladatot hétfőn.	Hány? Mennyi?
Vasárnap piros autóval megyünk a távoli színházba.	Kitől? Kinek?
Hétfőn apu elviszi Pistit a legizgalmasabb meccsre.	Mi? Mit? Mivel?

<p>A játékos kiskutya tegnap elvette anyutól a csíkos papucsát.</p>	<p>Hol? Hová?</p>
<p>Nyáron négy hetet töltöttem a nagyszüleim csodás házában.</p>	<p>Mikor?</p>
<p>A téli szünetben elutazom két kedves barátommal a Mátrába.</p>	<p>Ki? Kit? Kivel?</p>

Este a kedvenc könyvemből olvastam három izgalmas mesét a testvéremnek.

Milyen?

2. melléklet

Nálam van az első láncszem. Az én szavam: igen	Mit szeretett volna fogni Rókáné a patak partján?
halat	Ki futott versenyt Rókánéval?
egy öreg rák	Hová kapaszkodott a rák a futóverseny ideje alatt?
Rókáné farkába	<i>„Megersomjazott a bari, kiment a patakra.”</i> Ki tévedt ekkor arra?
egy ordas farkas	Mit tett végül a farkas a báránnyal?
széttépte, s megette	Egyszer egy szegény ember kiballagott a mezőre. Mi lapult a bokorban?
egy jókora nyúl	Mit szalasztott el a szegény ember?
a szerencsését	Mit csinált az erdőben eltévedt

	királyfi?
bekopogott egy házikó ablakán	Kapott-e szállást?
Igen. Szívesen fogadták.	Hány üzenetet küldött az okos lány a királyfinak?
négyet	Ki felezte meg az ajándékokat?
a király inasa	Hová csúsztatta az inas a 6 tallért?
a lajbija zsebébe	Mi az a lajbi?
fémgombos, férfiaknak való posztókabát	Mit tett a király az okos lánnyal?
elvette feleségül	Miben bízott az útközben megéhezett vándorlegény?
Abban, hogy megkínálja valaki egy	Hogyan viselkedtek a falusiak, miután híre ment, hogy a legény

kis meleg étellel.	kőlevest akar főzni?
nevetve futottak össze	Mit kért először a legény?
egy edényt	Mit tett utoljára a levesbe?
kolbászt	Mi volt a neve a gazdaember szolgájának?
Jakab	Miért haragudott meg rá a gazda?
Nem aratta le a zabot.	Ki oldotta meg végül a problémát?
a szolgabíró	Ki írta a <i>Jakab és a zab</i> című láncmesét?
Benedek Elek	Milyen volt mindig a király gyönyörűséges leánya?
szomorú	Milyen állatot hajtott a pásztor?
aranszőrű báránykát	Milyen különleges tulajdonsága

	volt a báránynak?
aki hozzányúlt, odaragadt	Sikerült-e megnevetetni a szomorú királykisasszonyt?

3. melléklet

Olvassátok el figyelmesen a mondatokat! **Jelöljétek** azokat, amelyek *A szomorú királykisasszony* című mesével kapcsolatosak!

Ne olvasd el a leveletem!

Szeretem a húslevest.

Jaj, odaragadtam a bárányhoz!

Hú, de nehéz ez a táska!

Jé, itt egy macska!

Ó, milyen gyönyörű a király leánya!

Mikor jártál Szegeden?

Nahát, micsoda furcsa látvány!

De kár, hogy mindig szomorú!

Nagyon álmos vagyok.

Végre sikerült megnevettetni!

Mikor lesz a születésnapod?

4. melléklet

Hurrá, holnap lesz a születésnapom!

Mikor lesz a születésnapod?

Hű, de magas ez a jegenyefa!

Jaj, de sajog a jobb lábam!

Ősszel elszíneződnek a fák levelei.

Mostanában sokat esik az eső.

Jártál-e már Debrecenben?

Nincs is bátyám.

Rajzolok egy négyzetet.

Ó, milyen szép ez a bojtos sapka!

De kár, hogy elköltöztek a gólyák!

A testvérem nem szereti a lekváros
palacsintát.

5. melléklet

The slide is titled "A FELKIÁLTÓ MONDAT" (The Exclamatory Sentence) in a purple oval at the top center. Below the title, a diagram shows lines radiating from the oval to various elements: a red exclamation mark (!) on the right, a list of emotions on the right, a list of interjections in an orange box on the left, and a red text box at the bottom center. The emotions listed are: düh (anger), öröm (joy), fájdalom (pain), meglepetés (surprise), bosszúság (revenge), and harag (rage). The interjections listed are: Jé,..., Jaj, de..., Nahát,..., Végre..., Hű, de, Ó, milyen..., and De kár, hogy... The red text at the bottom center reads "érintelmeket, indulatokat fejez ki" (expresses feelings, emotions). The slide is part of a presentation software interface with a blue header and footer. The header shows the title "A felkiáltó mondat" and the user "Gondos Judit 17:42". The footer contains navigation icons and the logo "MOZAIK".

A FELKIÁLTÓ MONDAT

!

düh öröm
fájdalom meglepetés
bosszúság
harag

Jé,...
Jaj, de...
Nahát,...
Végre...
Hű, de
Ó, milyen...
De kár, hogy...

érintelmeket, indulatokat fejez ki

Fájlisták: Olvasókönyv 3., Nyelvtan 3. - I. félév, Sokszínű matematika, A felkiáltó mondat

Gondos Judit 17:42

MozaiK